

JURIDISCH UP TO DATE

Vaktijdschrift voor de juridische praktijk

Juridisch up to Date is een uitgave van Fiscaal up to Date – onderdeel van Rendement Uitgeverij BV

Conradstraat 18
3013 AP Rotterdam
E-mail: redactie@futd.nl

Hoofdredactie

Mr. dr. J. (Harry) van Drongelen
(emer.) universitair hoofddocent Sociaal Recht
en Sociale Politiek, Universiteit van Tilburg &
(gepens.) senior wetgevingsjurist Ministerie SZW
Mr. A.D.M. (André) van Rijs
Docent bij de vakgroep Private, Business and
Labour Law van de Universiteit van Tilburg

Uitgever

Drs. M.P. Hoogerwerf

Abonnementenadministratie

Rendement Uitgeverij BV
Postbus 27020
3003 LA Rotterdam
Telefoon: (010) 243 39 33
E-mail: info@rendement.nl

Abonnementen

Juridisch Up to Date verschijnt 12 keer per jaar. (Proef) abonnementen kunnen ieder moment ingaan, maar slechts worden beëindigd indien uiterlijk twee maanden voor het einde van de abonnementsperiode is opgezegd. Zonder of bij niet-tijdige opzegging wordt het abonnement automatisch verlengd met een jaar. Abonnementen worden geacht zakelijk te zijn. Wilt u een particulier abonnement, dan dient u dit binnen één maand na het aangaan van het abonnement aan ons door te geven. Rendement behoudt zich het recht voor om prijzen en inhoud van de algemene voorwaarden te wijzigen. U kunt de volledige algemene voorwaarden nalezen op www.rendement.nl/av

ISSN 0924-9451

Alle rechten voorbehouden. Geen tekst- en datamining.

Niets uit deze uitgave mag, noch geheel, noch gedeeltelijk, worden overgenomen en/of vermenigvuldigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de gevolgen hiervan.

© Rendement Uitgeverij BV 2026

Melissa van der Meij¹ en Aaron Bouman²

Turboliquidatie is niet zonder (bestuurdersaansprakelijkheids)risico's

2026-0037

De turboliquidatie staat bekend als een efficiënt instrument om rechtspersonen zonder baten snel te beëindigen. Met de op 15 november 2023 in werking getreden Tijdelijke wet transparantie turboliquidatie, die is verlengd tot 15 november 2027, is het juridische kader voor bestuurders ingrijpend veranderd. Waar de turboliquidatie eerder werd gezien als slechts een administratieve formaliteit, is zij verworpen tot een gevoelig speelveld die transparantie, documentatie en zorgvuldigheid vereist.

In dit artikel bespreken wij een aantal belangrijke aandachtspunten voor bestuurders bij de keuze voor en de uitvoering van een turboliquidatie, uitsluitend gezien vanuit civielrechtelijk perspectief.

Geen baten

Een turboliquidatie kan slechts plaatsvinden als op het moment van het ontbindingsbesluit (of wanneer in het ontbindingsbesluit wordt besloten tot ontbinding op een later moment: de ontbinding) er geen baten aanwezig zijn. Het begrip 'bate' wordt in deze context ruim uitgelegd: het kan gaan om geld, goederen, bestuurdersaansprakelijkheidsvorderingen (waarover hierna meer), maar ook potentiële baten. In de praktijk bepaalt (in eerste instantie) het bestuur of er geen baten meer zijn. Die beoordeling kan door de rechter worden getoetst.³ Die toetsing kan plaatsvinden bij de beoordeling van een faillissementsaanvraag (zie hierna), bij een verzoek tot heropening van de vereffening na turboliquidatie (zie ook hierna).⁴ Deze toets kan ook plaatsvinden in een bestuurdersaansprakelijkheidsprocedure die is gebaseerd op de stelling dat het bestuur de rechtspersoon vanwege nog aanwezige baten ten onrechte via een turboliquidatie heeft ontbonden en de vereffening achterwege heeft gelaten.⁵ Wanneer er nog steeds baten zijn, moet de vereffening fase die door de ontbinding is gestart, worden gevolgd. Het bestaan van de rechtspersoon eindigt immers pas nadat al zijn bekende baten vereffend zijn en de vereffening is geëindigd.

De Hoge Raad heeft in een arrest uit 2015 benadrukt dat turboliquidatie niet alleen is toegestaan, maar zelfs de aangewezen route is voor de beëindiging van een rechtspersoon wanneer er niets meer te vereffenen valt.⁶ In de praktijk ligt het zwaartepunt

dus bij de aan de ontbinding voorafgaande feitelijke vereffening van het vermogen van de rechtspersoon. De feitelijke vereffeningshandelingen en de daarbij gemaakte keuzes kunnen achteraf worden getoetst aan bestaande civielrechtelijke aansprakelijkheidsnormen. De combinatie van deze normen met de door de tijdelijke wet ingevoerde deponeringsplicht en bekendmakingsplicht (waarover hierna meer) maakt dat de turboliquidatie niet slechts een formeel eindpunt is, maar het sluitstuk is van een juridisch risicovol traject. De tijdelijke wet voegt daaraan een extra laag toe: op het bestuur rusten verantwoordings- en bekendmakingsplichten. Het bestuur moet binnen veertien dagen na de ontbinding verschillende financiële documenten deponeren bij het handelsregister.⁷ De mededelingsplicht houdt in dat het (voormalig) bestuur de bekende schuldeisers onverwijld (zonder uitstel) schriftelijk dient te informeren na deponering van de financiële verantwoording bij het handelsregister. Het niet (tijdig) deponeren van voornoemde financiële stukken of het (niet of) onvoldoende informeren van schuldeisers kan meewegen in het oordeel dat sprake is van onbehoorlijk bestuur. In combinatie met bestaande aansprakelijkheidsnormen maakt dit dat een turboliquidatie voor bestuurders niet zonder risico's is.⁸ Wij lichten een aantal risico's uit.

Risico's bestuurdersaansprakelijkheid bij turboliquidatie

Een turboliquidatie leidt niet zonder meer tot bestuurdersaansprakelijkheid. Alleen wanneer de bestuurder persoonlijk een ernstig verwijt kan worden gemaakt voor het onbetaald laten van een schuldeiser, bestaat er grond voor persoonlijke aansprakelijkheid jegens die schuldeiser.⁹ Turboliquideren terwijl er nog baten waren waarvan de bestuurder het bestaan wist of reede-

lijkerwijs behoorde te weten, levert een ernstig verwijt op en is daarmee een grond voor bestuurdersaansprakelijkheid. Verder kan er bijvoorbeeld sprake zijn van een situatie waarin het bestuur namens de rechtspersoon verplichtingen is aangegaan, terwijl het bestuur in die situatie begreep of redelijkerwijs behoorde te begrijpen dat die handelwijze van de rechtspersoon tot gevolg zou hebben dat deze zijn verplichtingen niet zou nakomen en geen verhaal zou bieden voor de als gevolg daarvan bij de schuldeiser(s) optredende schade.¹⁰ Een andere mogelijke situatie is dat het bestuur heeft bewerkstelligd of toegelaten dat de rechtspersoon zijn verplichtingen jegens bepaalde schuldeisers niet is nagekomen (betalingsonwil).¹¹ In deze gevallen kan het bestuur een persoonlijk ernstig verwijt worden gemaakt.¹² Dit kan bijvoorbeeld spelen in gevallen waarin het nog beschikbare actief van de rechtspersoon zonder reële tegenprestatie wordt overgedragen, al dan niet aan een aan de bestuurder gelieerde partij die verder gaat met de activiteiten van de geturboliquideerde rechtspersoon.

In recente jurisprudentie wordt benadrukt dat ook het handelen of juist nalaten van het bestuur in de afwikkelingsfase (de feitelijke vereffening voorafgaand aan de turboliquidatie) onrechtmatig kan zijn. Zo oordeelde de Rechtbank Midden-Nederland in een uitspraak uit januari 2025 dat een bestuurder persoonlijk aansprakelijk was, omdat hij activa niet aanwendde om schuldeisers te voldoen en de rechtspersoon vervolgens via turboliquidatie ontbond zonder voldoende transparantie te verschaffen over de administratie.¹³ Het frustreren van verhaalsmogelijkheden en het ontbreken van openheid werden daarbij zwaar meegewogen bij de beoordeling van het ernstig persoonlijk verwijt. Deze benadering sluit aan bij het uitgangspunt dat bestuurders niet alleen aansprakelijk kunnen zijn voor het aangaan van verplichtingen waarvan zij wisten (of behoorde te weten) dat deze niet kunnen worden nagekomen, maar ook voor gedragingen die erop gericht zijn verhaalsmogelijkheden te ontnemen (verhaalsfrustratie). In het *New Holland Belgium/Oosterhof*-arrest werd bevestigd dat het bewust frustreren van verhaal en het benadelen van schuldeisers kan leiden tot persoonlijke aansprakelijkheid, ook wanneer het gaat om het niet benutten van beschikbare verhaalsmogelijkheden.¹⁴

Daarnaast kan de keuze van het bestuur om in de feitelijke vereffeningfase bepaalde schuldeisers wel en bepaalde schuldeisers niet te betalen leiden tot bestuurdersaansprakelijkheid. Een bestuurder is in beginsel vrij om zelf te bepalen welke schuldeisers van de rechtspersoon in de gegeven omstandigheden worden voldaan. Die vrijheid is beperkt als de rechts-

persoon heeft besloten haar activiteiten te beëindigen en niet over voldoende middelen beschikt om alle schuldeisers te voldoen. Dan is er in beginsel geen vrijheid om gelieerde schuldeisers selectief te betalen, tenzij die betaling door bijzondere omstandigheden wordt gerechtvaardigd.¹⁵ Die tenzij-norm geldt ook bij voldoening van niet-gelieerde schuldeisers, indien de bestuurder bij die betaling een persoonlijk belang heeft. Daarbij moet in toenemende mate rekening worden gehouden met de wettelijke rangorde van schuldeisers. Het selectief voldoen van bepaalde schuldeisers, in plaats van een pondsgewijze betaling van alle schuldeisers, kan onder omstandigheden als onrechtmatig worden aangemerkt.

Het niet of niet correct uitvoeren van de deponeerings- en mededelingsplicht

Het niet of niet correct naleven van de hiervoor genoemde deponeringsplicht kan verschillende nadelige gevolgen hebben voor de bestuurders. Allereerst levert niet-naleving van de deponeringsplicht een economisch delict op.¹⁶ Daarnaast kan de rechtbank op verzoek van het Openbaar Ministerie een bestuursverbod opleggen, de gewezen bestuurders daaronder begrepen.¹⁷ Overigens kan de rechtbank ook ingeval van een faillissement na turboliquidatie (waarover hierna meer) op verzoek van het Openbaar Ministerie onder bepaalde omstandigheden een bestuursverbod opleggen.¹⁸ Een ander gevolg is dat iedere schuldeiser via de rechtbank kan vragen inzage te krijgen in de administratie van de rechtspersoon.¹⁹ Daarmee kunnen schuldeisers mogelijk ontbrekende informatie vergaren om het bestaan van een bate (zoals een bestuurdersaansprakelijkheidsvordering) hard te maken. Daarnaast kan het niet (correct) naleven van de deponeeringsplicht, bijvoorbeeld omdat er geen correcte weergave wordt gegeven van de aanwezige baten, voor een schuldeiser een reden zijn om de pijlen te richten op het bestuur. Indien een schuldeiser bijvoorbeeld weet heeft van een specifieke bate, die echter niet terugkomt en verantwoord wordt in de gedeponeerde stukken, kan die schuldeisers vrij gemakkelijk stellen dat er nog sprake is van een niet-vereffende bate. Overigens staat er geen (directe) sanctie op het niet naleven van de mededelingsplicht.²⁰ Anders dan een schending van de deponeringsplicht (zie hiervoor), levert een schending van de mededelingsplicht geen economisch delict op. De rechter kan deze schending wel als omstandigheid meewegen in een eventuele procedure tegen het bestuur in het kader van de ontbinding zonder baten.²¹

Schuldeisers met informatieachterstanden

In bestuurdersaansprakelijkheidsprocedures komen rechters schuldeisers met bewijsproblemen onder omstandigheden tegemoet door de bewijslast te

verlichten en van bestuurders transparantie en motivering te eisen. Hoewel er, zoals hiervoor is aangegeven, geen (expliciete) wettelijke sancties zijn verbonden aan het niet voldoen aan de mededelingsplicht jegens schuldeisers, heeft dit in de praktijk wel degelijk gevolgen voor bestuurders.

In de rechtspraak wordt onderkend dat schuldeisers bij turboliquidaties vaak worden geconfronteerd met aanzienlijke informatieachterstanden. De administratie bevindt zich immers bij het bestuur, terwijl de rechtspersoon na ontbinding ophoudt te bestaan. In dat licht komt de rechtspraak schuldeisers onder omstandigheden tegemoet. Zo heeft de Rechtbank Amsterdam in een uitspraak uit april 2019 geoordeeld dat van schuldeisers slechts verlangd wordt dat zij het bestaan van een potentiële bate aannemelijk maken. Vervolgens rust op de bestuurder een verzwaarde motiveringsplicht om met concrete gegevens uit de administratie te onderbouwen dat daadwerkelijk geen baten aanwezig waren.²² Dit dient als een belangrijk correctiemechanisme tegen misbruik van turboliquidatie. In zaken waarin (mogelijk) sprake is van mogelijk misbruik, bijvoorbeeld bij een nauwe verwevenheid of identiteitsverschil tussen moeder- en dochtermaatschappij, tonen rechters zich bereid om aanvullende waarborgen in te zetten. In een recente uitspraak werd een deskundige benoemd om de rechtmatigheid van de turboliquidatie te onderzoeken, juist om de bewijsproblemen die voortvloeien uit gebrekkige transparantie te onderwerpen.²³ Daarmee wordt zichtbaar dat de rechter niet lijdelijk blijft wanneer er aanwijzingen zijn dat de turboliquidatie is gebruikt om aansprakelijkheid of verhaal te ontwijken.

Overkoepelend bezien kan de informatieachterstand van schuldeisers op verschillende manieren worden gecompenseerd. Rechters leggen bestuurders een verzwaarde motiveringsplicht op, maken gebruik van hun bevoegdheden ex artikel 22 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering om nadere stukken te verlangen en laten het ontbreken van openheid zwaar meewegen bij de beoordeling van het ernstig persoonlijk verwijt. In voorkomende gevallen kan de bewijslast feitelijk verschuiven naar de bestuurder, die in dat geval dan moet aantonen dat er geen baten waren of dat de afwikkeling zorgvuldig is verlopen. Ook het hiervoor aangestipte inzagerecht voor schuldeisers bij schending van de publicatieplicht fungeert als 'hulpmiddel' voor schuldeisers (om informatie te vergaren in het kader van bestuurdersaansprakelijkheid).²⁴

Heropening van de vereffening of faillietverklaring na turboliquidatie

Het is mogelijk dat bij een geturboliquideerde rechtspersoon, waarbij dus geen vereffening heeft plaatsge-

vonden, de vereffening wordt 'heropend'.²⁵ Daarvoor is in ieder geval het bestaan van een (mogelijke) bate vereist. Bij een verzoek tot heropening van de vereffening is het voldoende dat de gestelde vordering en/of bate voldoende aannemelijk is om toewijzing van het verzoek te rechtvaardigen, waarbij de rechter terughoudend moet toetsen of aan dit vereiste is voldaan.²⁶ Daarnaast is het mogelijk om een geturboliquideerde rechtspersoon failliet te laten verklaren.²⁷ De vordering van de schuldeiser van de rechtspersoon gaat immers niet teniet vanwege het verdwijnen van de rechtspersoon en die vordering duurt voor onbepaalde tijd voort.²⁸

Een schuldeiser kan er dus ook voor kiezen het faillissement van de geturboliquideerde rechtspersoon te verzoeken. Dat faillissementsverzoek kan de schuldeiser bijvoorbeeld baseren een aansprakelijkheidsvordering van de rechtspersoon op het (oud-)bestuur of een andere (potentiële) bate.²⁹ Wil een faillissementsverzoek slagen, dan is nodig dat die schuldeiser voldoende informatie heeft om het bestaan van een (potentiële) bate deugdelijk te kunnen onderbouwen én voldoende belang heeft bij een faillissement. Ook dient hiervoor uiteraard te zijn voldaan aan de overige vereisten voor faillietverklaring.³⁰

Gelet op de mogelijkheid van een faillissement na turboliquidatie, is het van belang dat een schending van de administratieplicht en/of de verplichting tot het tijdig deponeren van jaarrekeningen in de afgelopen drie jaar een (potentiële) bate kan opleveren. In dat geval is er dus sprake van een (potentiële) bate van de vennootschap, te weten een artikel 2:248 BW-vordering (terwijl dit, strikt genomen, geen bate is van de vennootschap, maar een vordering is ten behoeve van de gezamenlijke schuldeisers). Een dergelijke schendingen brengt in een faillissement dat binnen drie jaar na de schending wordt uitgesproken onweerlegbaar mee dat er sprake is van kennelijk onbehoorlijke taakvervulling. Dan geldt het weerlegbare vermoeden dat dit een belangrijke oorzaak is van het faillissement. Het is dan aan de aangesproken bestuurder om dat bewijsvermoeden voldoende te ontzenuwen door aannemelijk te maken dat er andere feiten of omstandigheden dan zijn onbehoorlijke taakvervulling een belangrijke oorzaak van het faillissement is geweest. Slaagt de bestuurder daarin niet, dan levert dat in beginsel op grond van artikel 2:248 BW bestuurdersaansprakelijkheid voor het boedelttekort op. Er zijn voorbeelden in de rechtspraak te vinden waarin een schuldeiser met succes het faillissement van een geturboliquideerde rechtspersoon verzoekt met het argument dat er sprake is van een (potentiële) bate in de vorm van een artikel 2:248 BW-vordering.³¹

Afronding

Gezien al het voorgaande, kunnen bestuurders bij de keuze voor en uitvoering van een turboliquidatie verschillende risico's lopen. Een turboliquidatie is voor bestuurders daarom niet het spreekwoordelijke wondermiddel om definitief van de schuldeisers van de rechtspersoon af te komen. Het bestuur dient vóór en na de turboliquidatie bedacht te zijn op eventuele bestuurdersaansprakelijkheidsrisico's, des te meer nu achtergebleven schuldeisers op verschillende manieren (door rechters) worden geholpen wanneer zij op informatieachterstanden stuiten. Ook worden schuldeisers geholpen doordat in de rechtspraak wordt aangenomen dat een artikel 2:248 BW-vordering (bestuurdersaansprakelijkheid voor het boedeltekort in faillissement) een bate van de rechtspersoon is en dat kan worden gebruikt voor faillietverklaring van de rechtspersoon. Een en ander maakt het voor bestuurders van belang een weloverwogen beslissing te nemen om te turbo-liquidieren en om gedurende het turboliquidatieproces (de feitelijke vereffening) weloverwogen beslissingen te blijven nemen, met inachtneming van de belangen van de gezamenlijke schuldeisers van de rechtspersoon.

Noten:

1. H.C.M. van der Meij, advocaat bij Van Iersel Luchtman Advocaten te 's-Hertogenbosch.
2. mr. A.H.B. Bouman, advocaat bij Van Iersel Luchtman Advocaten te 's-Hertogenbosch.
3. HR 27 januari 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC1631 (*Adjuncten Properties/Söderqvist*).
4. Zie o.m.: Rb. Gelderland 6 mei 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:2441.
5. Zie bijv.: Rb. Limburg 21 januari 2026, ECLI:NL:RBLIM:2026:326; Rb. Overijssel 17 september 2025, ECLI:NL:ROVE:2025:5629.
6. HR 18 december 2015, ECLI:NL:HR:2015:3636 (*Hoeksma q.q./R.M. Trade B.V.*).
7. Artikel 2:19b lid 1 BW.
8. Het risico op bestuurdersaansprakelijkheid na turboliquidatie geldt in beginsel voor bestuurders van een rechtspersoon, waarbij het begrip "bestuurder" niet alleen de formele bestuurders omvat, maar onder omstandigheden ook feitelijk bestuurders. Dit volgt uit het feit dat de aansprakelijkheidsnormen niet alleen gelden voor formele bestuurders,

maar ook voor personen die feitelijk het beleid van de rechtspersoon bepalen of mede bepalen, zoals blijkt uit de toepassing van artikel 6:162 BW (onrechtmatige daad) en de jurisprudentie over verhaalsfrustratie.

9. Rb. Noord-Holland 28 augustus 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:8639.
10. HR 6 oktober 1989, ECLI:NL:HR:1989:AB9521 (*Beklame*).
11. Zie Rb. Limburg 21 januari 2026, ECLI:NL:RBLIM:2026:326 voor een poging van een schuldeiser om het (ex-) bestuur na een turboliquidatie om deze redenen te veroordelen tot schadevergoeding.
12. Zie bijv.: Rb. Midden-Nederland 7 oktober 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:5775, onder verwijzing naar HR 8 december 2006, ECLI:NL:HR:2006:AZ0758 (*Ontvanger/Roelofsen*).
13. Rb. Midden-Nederland 15 januari 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:228.
14. HR 18 februari 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA4873 (*New Holland Belgium/Oosterhof, Driespan*); zie ook Rb. Midden-Nederland 18 december 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:5775.
15. Rb. Noord-Holland 28 augustus 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:8639, r.o. 4.11 en 4.12.
16. Artikel 1 sub 4 Wet op de economische delicten.
17. Artikel 2:19c BW.
18. Artikel 106a Faillissementswet.
19. Artikel 2:24 lid 4 BW.
20. Artikel 2:19b lid 2 BW. Vgl. Rb. Limburg 21 januari 2026, ECLI:NL:RBLIM:2026:326, waarin de rechtbank tevens overwoog dat er geen wettelijke verplichting geldt om schuldeisers voorafgaand aan de turboliquidatie te informeren over het voornemen tot turboliquidatie.
21. *Kamerstukken II* 2021/22, 36 172, nr. 3, p. 8.
22. Rb. Amsterdam 16 april 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:2607.
23. Rb. Rotterdam 3 oktober 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:11851.
24. Artikel 2:24 lid 4 BW.
25. HR 11 oktober 1991, ECLI:NL:HR:1991:ZC0366 (*Bouwbedrijf Vianen*).
26. HR 2 oktober 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZC2727 (*Industriebond FNV/Nentaal*); HR 11 oktober 1991, ECLI:NL:HR:1991:ZC0366 (*Bouwbedrijf Vianen*).
27. HR 27 januari 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC1631 (*Adjuncten Properties/Söderqvist*).
28. In dit kader is verder van belang dat wanneer een schuldeiser een procedure tegen een rechtspersoon is begonnen voordat die rechtspersoon (door een turboliquidatie) is opgehouden te bestaan, die procedure kan worden voortgezet, mede in volgende instanties (HR 11 januari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BX9762 (*Unidek Volumebouw/HDI*)). Zie bijv. ook: Rb. Den Haag 19 juli 2019, ECLI:NL:RBDHA:2019:7376). Gelet daarop, heeft een turboliquidatie van de rechtspersoon in beginsel geen gevolgen voor tegen die rechtspersoon ten tijde van de turboliquidatie nog lopende procedures.
29. Bijvoorbeeld een vordering van de rechtspersoon jegens de bestuurder op grond van artikel 2:9 BW en/of artikel 6:162 BW.
30. Te weten dat summierlijk dient te zijn gebleken van een ten tijde van de faillietverklaring bestaand vorderingsrecht van de aanvrager, het bestaan van meerdere schuldeisers en het bestaan van feiten en omstandigheden waaruit volgt dat de schuldenaar verkeert in de toestand van te hebben opgehouden te betalen. Zie Hof Arnhem-Leeuwarden 27 maart 2025, ECLI:NL:GHARL:2025:1802; HR 27 januari 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC1631 (*Adjuncten Properties/Söderqvist*).
31. Zie o.m.: Hof Arnhem-Leeuwarden 27 maart 2025, ECLI:NL:GHARL:2025:1802, Rb. Den Haag 16 oktober 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:16981 en Rb. Rotterdam 8 februari 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:2546.